

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0049

Euroopa Liidu toimimise parandamine Lissaboni lepingu võimalusi kasutades**Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades (2014/2249(INI))**

(2018/C 252/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Lissaboni lepingut, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut ning mis allkirjastati 13. detsembril 2007. aastal,
- võttes arvesse 9. mai 1950. aasta deklaratsiooni, milles öeldi, et Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse loomine on Euroopa föderatsiooni esimene etapp,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 7. mai 2009. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu mõju kohta Euroopa Liidu institutsioonilise tasakaalu kujunemisele ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Lissaboni lepingu rakendamise kohta Euroopa Parlamendi suhtes ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. septembri 2015. aasta arvamust ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse aruannet, mille analüüsirühm koostas Euroopa Ülemkogule Euroopa Liidu tuleviku kohta 2030. aastal,
- võttes arvesse viie presidendi (komisjoni, nõukogu, eurorühma, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Keskpanga (EKP)) aruannet Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta,
- võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni subsidiaarsust ja proportsionaalsust käsitlevate 2012.–2013. aasta aruannete kohta ⁽⁶⁾ ning põhiseaduskomisjoni arvamust selle kohta,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0386/2016),

⁽¹⁾ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 25.⁽²⁾ ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 82.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0249.⁽⁴⁾ ELT C 13, 15.1.2016, lk 183.⁽⁵⁾ ELT C 313, 22.9.2015, lk 9.⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0103.⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0010.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- A. arvestades, et Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ees seisavad suured väljakutsed, mida üksik liikmesriik üksinda lahendada ei suuda;
- B. arvestades, et muu hulgas majandus-, finants- ja sotsiaalkriisi tõttu on ELi kodanikud Euroopa projektis pettunud, mida näitab ka jätkuvalt madal osalemise määr Euroopa valimistel ning euroskeptikute ja avalikult Euroopa-vastaste poliitiliste jõudude kasvav populaarsus;
- C. arvestades, et teatud ettepanekuid, millega soovitakse lahendada liidu ees seisvaid probleeme ja tugevdada selle integratsiooni, et parandada liidu toimimist kodanike huvides, saab täielikult ellu viia ainult aluslepingu muutmise; arvestades, et tuleks ette näha sätted kaheastmeliseks lähenemiseks ELi reformimisele (aluslepingute piires ja neist väljaspool); arvestades, et Lissaboni lepingul ja selle protokollide sätetel on veel kasutamata potentsiaali ning käesoleva resolutsiooni eesmärk on ainult hinnata aluslepingutes peituvaid õiguslikke võimalusi ELi toimimist parandada;
- D. arvestades, et Euroopa Ülemkogu domineeriva rolli tõttu lükatakse jätkuvalt tagasi ühenduse meetodit ja selle kahetise legitiimsuse põhimõtet;
- E. arvestades, et ühenduse meetod tuleb säilitada ning seda ei tohi valitsustevaheliste otsustega nõrgestada, ka mitte neis valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei täida osalemistingimusi; arvestades, et komisjoni rolli tuleb tugevdada, nii et komisjon saaks olla täielikult ja tõhusalt ühenduse meetodi eestvedaja;
- F. arvestades, et siseturg, mis lihtsustab kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist, on ELi nurgakivi;
- G. arvestades, et Euroopa Parlament, mis on üldise hääleõigusega otse valitud ja seetõttu liidu tasandi demokraatia keskmes, kujutab endast kogu liidu parlamenti ning tal on tähtis roll ELi otsuste õiguspärasuse ja vastutuse tagamisel, sh ainult euroala puudutavate meetmete ja otsuste demokraatliku vastutuse tagamisel;
- H. arvestades, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 10 lõikele 2 esindab Euroopa Parlament liidu kodanikke, sõltumata nende kodakondsusest, ning nõukogu esindab riikide valitsuste kaudu liikmesriike;
- I. arvestades, et tuleks edendada riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelist poliitilist dialoogi ning parandada nn kollase või oranži kaardi kasutamise tegelikke võimalusi;
- J. arvestades, et Euroopa Ülemkogu töömeetodeid tuleks muuta Euroopa Parlamendi suhtes läbipaistvamaks ning selle ülesandeid tuleks täita aluslepingu sätete piires;
- K. arvestades, et tõelise kahekojalise õigussüsteemi loomiseks, mille otsuste langetamine oleks demokraatlik ja läbipaistev, peaks nõukogu otsuseid langetama nõukogu üksainus seadusandlik koosseis, ning nõukogu muud valdkondlikud seadusandlikud koosseisud tuleks muuta ettevalmistavateks organiteks, nii nagu parlamendis komisjonid;
- L. arvestades, et vastutus ja kontroll koos on igasuguse institutsioonilise struktuuri stabiilsuse eeltingimus, eriti majanduse, eelarve ja rahaga seotud küsimustes; arvestades, et ELi majanduspoliitika tugineb liikmesriikide tugevale riiklikule isevastutusele, sh Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 125 sätestatud „mittevastutuse“ põhimõttele; arvestades, et Euroopa tasandile antud volituste suurendamiseks on vaja kokku leppida liikmesriikide riikliku suveräänsuse vähendamises;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- M. arvestades, et EL peaks edendama kõrgeimal tasemel inimõiguste ja põhivabaduste kaitset ning tuleb tagada, et EL, selle institutsioonid ja liikmesriigid austaksid ja kindlustaksid neid õigusi ja vabadusi;
- N. arvestades, et komisjoni täidesaatvat rolli tuleks majandus- ja eelarvepoliitika valdkonnas tugevdada;
- O. arvestades, et eurorühma käsitleva protokolli (nr 14) artiklis 2 ei ole sätestatud, et eurorühma president tuleb valida selle liikmete seast;
- P. arvestades, et komisjoni poliitilise legitiimsuse suurendamiseks majandusjuhtimise ja eelarve-eeskirjade rakendamise osas on väga tähtis, et komisjoni president oleks valitud Euroopa Parlamendi valimiste käigus selge ja mõistetava menetlusega;
- Q. arvestades, et Lissaboni lepinguga kinnitati veel kord õigusraamistik, millest lähtuvalt Euroopa Kontrollikoda edendab avalikku aruandekohustust ning aitab Euroopa Parlamendil ja nõukogul teostada järelevalvet ELi eelarve täitmise üle, aidates seeläbi kaitsta kodanike finantshuve; arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 318 on ette nähtud täiendav parlamendi ja komisjoni vaheline dialoog ning see peaks edendama ELi eelarve täitmisel tulemuslikkuse kultuuri;
- R. arvestades, et Euroopa Liidu institutsioonid ja ametid, eelkõige Regioonide Komitee, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning eriti Euroopa Parlament peaksid oma igapäevases töös kontrollima horisontaalse ja vertikaalse subsidiaarsuse põhimõtte järgimist Euroopa Liidus; arvestades, et Euroopa Liidu institutsioonid peaksid võtma arvesse Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee rolli õigusraamistikus ja arvestama nende seisukohtadega;
- S. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 137 ja protokolli (nr 14) kohaselt on eurorühm mitteametlik organ;
- T. arvestades, et kuue seadusandliku akti paketi ja kahe seadusandliku akti paketi määrustega eurorühmale pandud uued ülesanded, samuti asjaolu, et eurorühma ja Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESMi) juhatajate nõukogu liikmed on samad isikud ning eurorühma esimees ja ESMi juhatajate nõukogu esimees on sama isik, annavad eurorühmale majandusjuhtimises tegelikult otsustava rolli;
- U. arvestades, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust ei kasutata praegu piisavalt; arvestades, et täies mahus kasutust leides võiks see aidata majanduse tasakaalustamatust juba varases etapis korrigeerida, anda täpse ülevaate iga liikmesriigi ja liidu kui terviku olukorrast, hoida ära kriise ning aidata parandada konkurentsivõimet; arvestades, et on vaja suuremat struktuurilist lähenemist liikmete vahel, kuna see aitab suurendada jätkusuutlikku majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust; arvestades, et seetõttu tuleks majandus- ja rahaliidu loomine kiiresti lõpule viia, samuti on vaja jõupingutusi, et muuta selle institutsiooniline struktuur legitiimsemaks ja demokraatlikule kontrollile paremini alluvaks;
- V. arvestades, et majandus- ja rahaliidu institutsiooniline raamistik tuleks muuta tõhusamaks ja demokraatlikumaks, et parlament ja nõukogu oleksid võrdväärsed kaasseadusandjad, komisjonil oleks täidesaatva võimu roll, riikide parlamendid kontrolliksid paremini riikide valitsuste tegevust ELi tasandil, Euroopa Parlament kontrolliks ELi tasandil otsuste tegemist ning Euroopa Kohtul oleks suurem roll;
- W. arvestades, et liidu olemasolevat majanduspoliitika raamistikku tuleb paremini kohaldada ja jõustada, lisaks on vaja majanduspoliitika uusi õigussätteid ja otsustavaid struktuurireforme konkurentsivõime, majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas;
- X. arvestades, et tuleks lihtsustada Euroopa poolaasta protsessi ning muuta see sihipärasemaks ja demokraatlikumaks, tugevdades parlamendi vastavaid kontrollivolitusi ning andes parlamendile läbirääkimiste eri etappides tähtsama rolli;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- Y. arvestades, et ELi toimimise leping on asetanud Euroopa Parlamendi iga-aastases eelarvemenetluses nõukoguga võrdsele tasemele; arvestades, et Lissaboni lepingut on rakendatud eelarve valdkonnas ainult osaliselt, peamiselt seetõttu, et puuduvad tõelised omavahendid;
- Z. arvestades, et liidu eelarve kasutamist tuleks ühtlustada, selle sissetulekud peaksid pärinema tõelistest omavahenditest ning mitte valdavalt rahvamajanduse kogutulust sõltuvatest sisse maksetest, ning mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise menetluses tuleks vastavalt aluslepingutele asendada ühehäälsuse nõue kvalifitseeritud häälteenamusega;
- AA. arvestades, et vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (finantsmäärus) artiklile 21 ei takista eelarve universaalsuse põhimõtte liikmesriikide rühmal määrata ELi eelarvele rahalist toetust või seostada konkreetne tulukirje konkreetse kuluartikliga, nagu juba tehakse näiteks tihevooreaktori puhul otsuse 2012/709/Euratom alusel;
- AB. arvestades, et sihtotstarbeline tulu finantsmääruse artikli 21 mõistes ei ole mitmeaastase finantsraamistiku määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 põhjenduse 8 kohaselt osa mitmeaastasest finantsraamistikust ega kuulu seega selles sätestatud piirmäärade kohaldamisalasse;
- AC. arvestades, et omavahendite süsteem ei keela omavahendite rahastamist ainult liikmesriikide rühma poolt;
- AD. arvestades, et liidule tuleks ette näha suurendatud investeerimissuutlikkus, tagades olemasolevate struktuurifondide optimaalsema kasutuse ja kasutades Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, samuti suurendades Euroopa Investeeringuspanga, Euroopa Investeeringufondi ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi võimekust;
- AE. arvestades, et arutatakse fiskaalvõimekuse loomist euroalal ja selle kujundust, rahastamist, sekkumise viise ja liidu eelarvesse integreerimise tingimusi;
- AF. arvestades, et siseturu kasvupotentsiaali tuleks teenuste, digitaalse ühtse turu, energialiidu, pangandusliidu ning kapitaliturgude liidu valdkonnas suuremal määral ära kasutada;
- AG. arvestades, et vastavalt aluslepingutele võitleb liit sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendab sotsiaalset õiglust ja kaitset, naiste ja meeste võrdõiguslikkust ning põlvkondade solidaarsust;
- AH. arvestades, et ühtse turu tugevdamisega peaks kaasnema ka suurem koordineerimine maksustamise valdkonnas;
- AI. arvestades, et tuleb tagada ja säilitada vaba liikumise õigus ja töötajate õigused, kasutades täielikult ära Lissaboni lepingu potentsiaali;
- AJ. arvestades, et liidu seadusandja võib võtta vastu sotsiaalkindlustuse valdkonna meetmeid, mis on vajalikud töötajatele, kes kasutavad oma vaba liikumise õigust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 48; arvestades, et vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 153 on liidu seadusandjal õigus võtta vastu meetmeid ka töötajate muude sotsiaalsete õiguste kaitseks lisaks vaba liikumise õigusele;
- AK. arvestades, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 153 lõike 1 punktidele a–i võib liidu seadusandja võtta sotsiaalpoliitika valdkonnas minimaalse ühtlustamise meetmeid; arvestades, et sellised seadused ei tohi mõjutada liikmesriikide õigust määrata kindlaks oma sotsiaalkindlustussüsteemide aluspõhimõtted; arvestades, et sellised seadused ei tohi riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide rahalist tasakaalu oluliselt mõjutada; arvestades, et sotsiaalpoliitika ühtlustamiseks seatud piirid jätvavad liidu seadusandjale siiski teatud ruumi meetmete võtmiseks sotsiaalpoliitika valdkonnas;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- AL. arvestades, et naistele ja meestele võrdse töö või võrdse väärtusega töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 157, ei ole siiani ellu viidud;
- AM. arvestades, et Euroopa kodanikualgatuse toimimises ja rakendamises on puudujääke ning seda olukorda on vaja parandada, et see toimiks tõhusalt ja oleks tõeline osalusdemokraatia ja kodanikuaktiivsuse vahend;
- AN. arvestades, et aluslepingutes (ELi toimimise lepingu artiklis 45) sätestatud liikumisvabadus, eelkõige töötajate vaba liikumise õigus, on ühtse turu rajamise lõpuleviimise peamine tõukejõud;
- AO. arvestades, et liit peab suurendama ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) tulemuslikkust, järjepidevust ja aruandekohustust, mida saab teha aluslepingute kehtivate sätete kasutamise abil, minnes järjest suurema arvu välispoliitika valdkondade puhul ühehäälsuse nõudelt üle kvalifitseeritud häälteenamusele, samuti rakendades vajaduse korral paindlikkuse ja tõhustatud koostöö sätteid;
- AP. arvestades, et hiljutised julgeolekuprobleemid, nendest mõned ELi piiride vahetus läheduses, on esile toonud vajaduse kujundada järk-järgult välja ühine kaitsepoliitika ja lõpuks ühine kaitse; arvestades, et alusleping juba sisaldab selgeid sätteid selle tegemise võimaluste kohta, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artiklites 41, 42, 44 ja 46;
- AQ. arvestades, et mis puudutab liidu ainupädevust ja juba kasutatavaid liidu jagatud pädevusi, tuleb tagada väline esindatus liidu huvides; arvestades, et valdkondades, kus liit ei ole oma jagatud pädevusi veel kasutanud, on liikmesriikidel kohustus teha liiduga tõsist koostööd ja hoiduda meetmetest, mis võiksid liidu huvisid kahjustada;
- AR. arvestades, et rahvusvahelistes organisatsioonides ja rahvusvahelistel foorumitel peaks liidu ja liikmesriikide positsioon olema kooskõlastatud ja struktureeritud, et suurendada nii liidu kui ka liikmesriikide mõju nendes organisatsioonides ja foorumitel;
- AS. arvestades, et rahvusvaheliste kohustuste võtmine liidu või liikmesriikide poolt ei tohi piirata riikide parlamentide ega Euroopa Parlamendi rolli vaid kummitempli funktsiooniga;
- AT. arvestades, et pagulaskriis on näidanud, et EL vajab ühist varjupaiga- ja sisserändepoliitikat, mis peaks tagama ka varjupaigataotlejate õiglase jaotamise ELis;
- AU. arvestades, et diskrimineerimine näiteks soo, rassi, nahavärvi, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste (poliitiliste või muude), rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse, soolise identiteedi või seksuaalse sättumuse tõttu on jätkuvalt probleemiks kõikides liikmesriikides;
- AV. arvestades, et hiljutine kriis on näidanud, et õigussätete lähendamisest ei piisa, et tagada siseturu või vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala toimimine, kuna ühtlustatud õigussätteid rakendatakse erinevalt;
- AW. arvestades, et liidu seadusandja ei tohi anda liidu asutustele kaalutusõigust küsimustes, mis nõuavad poliitiliste valikute tegemist;
- AX. arvestades, et liidu seadusandja peab tagama liidu austuste otsuste ja tegevuse üle piisava poliitilise kontrolli;
- AY. arvestades, et liikmesriikide suutmatust täita Euroopa Liidu tippkohtumistel ja Euroopa Ülemkogul vastu võetud kokkuleppeid õigesti tõsiselt ELi institutsioonide usaldusväärsust ning seepärast on vaja tõhusamalt tagada nende rakendamine;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

1. märgib, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid seisavad silmitsi enneolematute väljakutsetega, nagu pagulaskriis, välispoliitilised probleemid vahetus naabruses, terrorismivastane võitlus, globaliseerumine, kliimamuutused, demograafilised arengud, töötus, finants- ja võlakriisi põhjused ja tagajärjed, vähene konkurentsivõime ning selle sotsiaalsed tagajärjed mitmes liikmesriigis, ning vajadus tugevdada ELi siseturgu, millega tuleb tõsisemalt tegeleda;
2. rõhutab, et üksikud liikmesriigid ei suuda neid probleeme piisavalt hästi lahendada ja seetõttu on vaja liidu ühist reageeringut, mis põhineks mitmetasandilise valitsemise põhimõtte järgimisel;
3. tuletab meelde, et siseturg, mis lihtsustab kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist, on ELi nurgakivi; tuletab ka meelde, et erandite tegemine siseturul moonutab liidus konkurentsi ja kaotab võrdsed võimalused;
4. rõhutab, et liit peab taastama oma kodanike kadunud kindlustunde ja usalduse, suurendades oma otsuste tegemise läbipaistvust ning institutsioonide, asutuste ja mitteametlike organite (nt eurorühm) vastutust, tugevdades institutsioonide koostööd ja parandades oma tegutsemissuutlikkust;
5. juhib tähelepanu sellele, et kõikide Lissaboni lepingu sätete potentsiaali ei ole veel täielikult ära kasutatud, kuigi need sisaldavad mõningaid vajalikke vahendeid, mida oleks võidud rakendada mõne liidu ees seisva kriisi ärahoidmiseks, või mida oleks võidud kasutada toimetulekuks praeguste probleemidega, ilma et oleks olnud vaja algatada aluslepingu läbivaatamist lühiajalises perspektiivis;
6. rõhutab, et ühenduse meetod on liidu toimimiseks kõige sobilikum, sellel on valitsustevahelise meetodi ees mitmeid eeliseid, sest see on ainuke, mis võimaldab suuremat läbipaistvust, tõhusust, kvalifitseeritud hääletenamust nõukogus ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigust tegutseda võrdväärsete kaasseadusandjatena, samuti takistab institutsioonide vastutuse killustumist ning konkureerivate institutsioonide teket;
7. on seisukohal, et valitsustevahelised lahendused peaksid jääma viimaseks abinõuks, mida kasutatakse rangetel tingimustel, eelkõige järgides liidu õigust, Euroopa integratsiooni süvendamise eesmärki ja jättes mitteosalevatele liikmesriikidele liitumise võimaluse, ning usub, et need tuleks võimalikult kiiresti asendada liidu menetlustega, seda isegi valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei vasta osalemise tingimustele, et liit saaks täita oma ülesandeid ühes institutsioonilises raamistikus; on seda arvestades vastu uute institutsioonide loomisele väljaspool liidu raamistikku ning taotleb jätkuvalt, et ESM lisataks liidu õigusesse, tingimisel et kehtib nõuetekohane demokraatlik aruandekohustus, ning et liidu õigusesse lisataks ka fiskaalkokkuleppe asjakohased sätted, nagu oli majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingus ette nähtud, tuginedes pakti rakendamise kogemuste hindamisele; rõhutab, et tegelikku otsustusprotsessi ja finantskohustusi ei tohi teineteisest lahutada;
8. rõhutab, et otse valitud Euroopa Parlament täidab tähtsat rolli liidu õiguspärasuse tagamisel ning muudab ELi otsustussüsteemi kodanike ees vastutavaks, tagades liidu tasandil nõuetekohase parlamentaarse kontrolli täitevvõimu üle ning õigusaktide vastuvõtmise seadusandliku kaasotsustusmenetluse kaudu, mille kohaldamisala tuleks laiendada;
9. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on kogu liidu parlament ning leiab, et on vaja tagada nõuetekohane demokraatlik vastutuskohustus ka nendes valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei osale, sealhulgas euroala spetsiifilistes meetmetes ja otsustes;
10. on seisukohal, et riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelist poliitilist dialoogi tuleks intensiivistada ning sisukamaks ning tugevamaks muuta, ilma seejuures vastavaid põhiseaduslikke pädevusi ületamata; juhib sellega seoses tähelepanu sellele, et riikide parlamentidel on parimad võimalused volitada ja kontrollida riiklikul tasandil oma valitsuste tegevust Euroopa asjade valdkonnas, samal ajal kui Euroopa Parlament peaks tagama Euroopa Liidu täidesaatva võimu demokraatliku vastutuskohustuse ja õiguspärasuse;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

11. peab äärmiselt vajalikuks muuta ELi institutsioone ning poliitiliste otsuste tegemist läbipaistvamaks ja avatumaks; ärgitab tegema suuremaid jõupingutusi, et vaadataks läbi määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ning direktiiv 93/109/EÜ, millega sätestatakse üksikasjalik kord, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel;
12. tuletab meelde, et Euroopa Liidu teise õigusega on võimalik tugevdada Euroopa Parlamendi uurimisõigust ja Euroopa kodanikualgatus ning palub veel kord, et komisjon teeks ettepaneku Euroopa kodanikualgatus määrus läbi vaadata;
13. peab vajalikuks, et komisjon reformiks Euroopa kodanikualgatus kui demokraatliku kaasamise toimivat vahendit, võttes arvesse 28. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni⁽¹⁾; palub komisjonil muu hulgas suurendada üldsuse teadlikkust Euroopa kodanikualgatus ja pöörata sellele rohkem tähelepanu, lisaks palub muuta veebis allkirjade kogumise tarkvara kasutajasõbralikumaks ja puuetega inimestele ligipääsetavaks, anda asjakohaseid ja terviklikke õiguslikke ja praktilisi juhiseid, kaaluda spetsiaalsete Euroopa kodanikualgatus büroode loomist oma esinduste juures igas liikmesriigis, selgitada üksikasjalikult Euroopa kodanikualgatus tagasilükkamise põhjuseid ja otsida võimalusi tagasilükatud algatuses sisalduvad ettepanekute edastamiseks asjakohasematele asutustele, kui need ettepanekud ei kuulu komisjoni pädevusalasse;
14. leiab, et Euroopa vabatahtlikul teenistusel on Euroopa kodakondsuse loomises oluline osa ning soovib seepärast komisjonil uurida, kuidas oleks võimalik lihtsustada noorte osalemist;

Institutsiooniline ülesehitus, demokraatia ja vastutus

Parlamendid

15. nõuab Euroopa Parlamendi seadusandlike volituste ja kontrolliõiguste tagamist, konsolideerimist ja tugevdamist, kaasa arvatud institutsioonidevaheliste kokkulepete abil ning vastava õigusliku aluse kasutamise kaudu komisjonis;
16. leiab, et Euroopa Parlament peab reformima oma töömeetodeid, et eesseisvate probleemidega toime tulla, tugevdama oma poliitilise kontrolli teostamist komisjoni üle, sealhulgas seoses liidu õigustiku rakendamise ja kohaldamisega liikmesriikides, piirates esimese lugemise kokkulepete arvu üksnes kiireloomuliste erandjuhtudega ning läbikaalutud, selgelt väljendatud otsustega, ning muutma nimetatud juhtudel kokkuleppe vastuvõtmiseni viinud menetlused läbipaistvamaks; tuletab sellega seoses meelde, et Euroopa Parlament tegi oma 11. novembri 2015. aasta resolutsioonis valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta⁽²⁾ ettepaneku ühtlustada veelgi oma valimiskorda;
17. teatab kavatsusest kasutada rohkem seadusandlike algatusraporteid vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 225;
18. on seisukohal, et Euroopa Parlament peaks oma peakorteris ja kõikides delegatsioonides liikmesriikides võtma kasutusele sisenemisregistri, et kodanikud saaksid dokumente isiklikult üle anda koos sisu kinnitamisega;
19. on seisukohal, et tuleks võtta kasutusele Euroopa Parlamendi elektrooniline ametlik teataja, et kinnitada kõikide parlamendi poolt heaks kiidetud resolutsioonide ja raportite ehtsust;
20. ergutab pidama riikide parlamentidega dialoogi seadusandlike ettepanekute sisu teemal; rõhutab siiski, et otsused tuleb teha põhiseadusliku pädevuse tasandil ning et riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi otsustuspädevus on selgelt piiritletud: esimesed peavad täitma Euroopa küsimustega seotud ülesandeid oma riigi põhiseaduste alusel, kontrollides eelkõige oma riikide valitsusi, kes kuuluvad Euroopa Ülemkogusse ja nõukogusse, sest see on nende jaoks kõige sobivam tasand Euroopa seadusandliku protsessi sisu otseseks mõjutamiseks ja selle üle kontrolli teostamiseks; on seepärast vastu otsustamispädevusega ühiste parlamentaarsete organite loomisele;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0382.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0395.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

21. rõhutab, kui tähtis on Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide vaheline koostöö sellistes ühisorganites nagu Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverents (COSAC), ühise välis- ja julgeolekupoliitika parlamentidevaheline konverents ning majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 13 kohaselt korraldatav konverents, mis peaks toimuma konsensuse, teabevahetuse ja konsulteerimise põhimõtte alusel, et teostada kontrolli oma asjaomaste valitsusasutuste üle; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles osalema parlamentidevahelistel kohtumistel kõrgel poliitilisel tasemel; rõhutab, et on vaja tihedamat koostööd Euroopa Parlamendi komisjonide ja riikide parlamentide komisjonide vahel nendes ühisorganites, suurendades ühtekuuluvust, läbipaistvust ja vastastikust teabevahetust;

22. ergutab parlamentaarse kontrolli alaste parimate tavade vahetamist riikide parlamentide vahel, näiteks korraldades korrapärastelt arutelusid ministrite ja erikomisjonide vahel enne ja pärast nõukogu koosolekuid ning volinikega sobiva ajavahemiku jooksul, samuti kohtumisi riikide parlamentidega teabe vahetamiseks Euroopa Parlamendi liikmetega; ergutab ametnike vahetamist Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide institutsioonide ja fraktsioonide administratsioonide vahel;

23. leiab, et on vaja hoida ära ELi õigusaktide ülereguleerimist liikmesriikide poolt ning et riikide parlamentidel on siin keskne roll;

Euroopa Ülemkogu

24. peab kahetsusväärseks, et nõukogu on kvalifitseeritud häälteenamuse mittekasutamise saanud liiga sageli seadusandlikke küsimusi Euroopa Ülemkogusse; leiab, et Euroopa Ülemkogu tava „anda nõukogule ülesandeid“ ületab talle aluslepingutega antud strateegilise suunaja rolli ning on seega vastuolus aluslepingute sisu ja eesmärgiga, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 15 lõikes 1 ning milles öeldakse, et Euroopa Ülemkogu määrab kindlaks liidu üldised poliitilised suunad ja prioriteedid, kuid ei täida seadusandja ülesandeid; peab vajalikuks parandada Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Parlamendi tõiseid suhteid;

25. tuletab meelde, et komisjoni presidendi valib Euroopa Parlament Euroopa Ülemkogu ettepaneku põhjal, võttes arvesse Euroopa Parlamendi valimisi ning pärast asjakohaseid konsultatsioone, ning seepärast peavad Euroopa erakonnad tegema oma juhtivad kandidaadid teatavaks, nagu tehti 2014. aastal, et anda inimestele valik, kes peaks saama komisjoni presidendiks; tunneb heameelt komisjoni presidendi ettepaneku üle muuta Euroopa Parlamendi ja komisjoni suhete raamkõkkulepet, mis puudutab volinike osalemist kandidaatidena Euroopa Parlamendi valimistel;

26. tuletab lisaks meelde, et ehkki see ei ole Euroopa Parlamendi huvides, on võimalik Euroopa Ülemkogu eesistuja ülesanded komisjoni presidendi ülesannetega ühendada;

27. kutsub Euroopa Ülemkogu üles kasutama sikklauslit (Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõige 7), võimaldamaks minna ühehäälsusel üle kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele nendel juhtudel, kus aluslepingud nõuavad praegu ühehäälsust;

28. palub, et Euroopa Parlamendi president teavitaks esimeeste konverentsi eelnevalt seisukohtadest, mida ta kavatseb Euroopa Ülemkogus peetavas kõnes tõstatada;

Nõukogu

29. teeb ettepaneku muuta nõukogu tõeliseks seadusandlikuks kojaks, vähendades selleks Euroopa Ülemkogu otsusega nõukogu koosseisude arvu, luues seeläbi tõelise kahekojalise õigussüsteemi, millesse on kaasatud nõukogu ja Euroopa Parlament ning milles komisjon tegutseks täidesaatva võimuna; teeb ettepaneku kaasata nõukogu praegu tegutsevad spetsialiseerunud seadusandlikud koosseisud sarnaselt Euroopa Parlamendi komisjonidega ettevalmistavate kogudena seadusandliku nõukogu töösse;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

30. rõhutab, kui tähtis on tagada nõukogu seadusandlike otsuste tegemise üldine läbipaistvus, parandades samal ajal dokumentide ja teabe vahetamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel ning andes parlamendi esindajatele vaatlejana juurdepääs nõukogu ja selle organite koosolekutele, eriti seadusandlusega seotud juhtudel;

31. usub, et eurorühma esimehe ning majandus- ja rahandusküsimuste voliniku ametikohad on võimalik ühendada, ning soovitaks sellisel juhul, et komisjoni president nimetaks antud voliniku komisjoni asepresidendiks; leiab, et kui fiskaalvõimekus ja Euroopa Valuutafond on kord loodud, võiks kõnealusele volinikule anda kõik vajalikud vahendid ja võimalused kehtiva majanduse juhtimise raamistiku kohaldamiseks ja jõustamiseks ning euroala arengu optimeerimiseks koostöös euroala liikmesriikide rahandusministritega, nagu kirjeldatud tema 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis euroala eelarvesuutlikkuse kohta ⁽¹⁾;

32. nõuab, et kehtivas aluslepingute raamistikus kohaldataks eurorühma esimehele ja liikmetele demokraatliku aruandluskohustuse mehhanismi Euroopa Parlamendi ees, nimelt peaks esimehel olema kohustus vastata parlamendi küsimustele; nõuab lisaks kodukorra vastuvõtmist ja tulemuste avaldamist;

33. nõuab, et nõukogu läheks täielikult üle kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamisele, kui see on aluslepingute järgi võimalik, ning loobuks tavast anda vaidlusalused õigusloomevaldkonnad üle Euroopa Ülemkogule, sest see on vastuolus aluslepingute sõnastuse ja mõttega, milles on sätestatud, et Euroopa Ülemkogu võib otsuseid ühehäälselt vastu võtta ning peaks seda tegema ainult ulatuslike poliitiliste eesmärkide, mitte õigusaktidega seotud küsimustes;

34. on kindlalt otsustanud tõhustatud koostööd käsitlevad aluslepingu sätted täielikult ellu rakendada, võttes kohustuse mitte nõustuda ühegi uue tõhustatud koostöö ettepanekuga, kui osalevad liikmesriigid ei kohustu omalt poolt kasutusele võtma Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 333 ette nähtud sillaklauslit, et minna ühehäälselt üle kvalifitseeritud hääleteenamusele ja seadusandlikult erimenetluselt seadusandlikule tavamenetlusele;

35. rõhutab, kui oluline on kasutada täielikult ära Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 sätestatud tõhustatud koostöö menetlust, eriti euroala liikmesriikide vahel, nii et liikmesriigid, kes soovivad kasutada omavahel tõhustatud koostööd valdkondades, kus liidul ei ole ainupädevust, saaksid selle mehhanismi kaudu edendada liidu eesmärkide saavutamist ja tugevdada oma integreerumist, järgides ELi toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud korda;

Komisjon

36. on kindlalt otsustanud tugevdada Euroopa Parlamendi rolli komisjoni presidendi valimisel, tõhustades ametlikke konsultatsioone parlamendi fraktsioonide ja Euroopa Ülemkogu eesistuja vahel, nagu on ette nähtud 11. deklaratsioonis, mis on lisatud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile, millega võeti vastu Lissaboni leping, eesmärgiga tagada, et Euroopa Ülemkogu võtaks Euroopa Parlamendile ametissenimetamiseks kandidaadi esitamisel täielikult arvesse valimistulemusi, nii nagu tehti 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimistel;

37. kordab, et kõik komisjoni ettepanekud peavad olema täielikult põhjendatud ja nendega peab kaasnema üksikasjalik mõju hindamine, sealhulgas inimõigustele avalduva mõju hindamine;

38. on seisukohal, et komisjoni presidendi sõltumatust saaks suurendada, kui iga liikmesriik esitaks vähemalt kolm mõlemast soost kandidaati, keda valitud president saaks oma komisjoni koostamiseks kaaluda;

39. nõuab ELi/euroala paremat kooskõlastamist ja võimaluse korral selle paremat esindamist rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides, ning juhib tähelepanu sellele, et ELi toimimise lepingu artikli 138 lõige 2 annab õigusliku aluse meetmete vastuvõtmiseks, et tagada ELi/euroala ühtne esindamine rahvusvahelistes institutsioonides ja konverentsidel;

40. nõuab, et Euroopa Parlamendis seataks sisse ametlik ja korrapärane dialoog liidu välissuhetes esindamist puudutavates küsimustes;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0050.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

41. tuletab meelde, et komisjon, liikmesriigid, Euroopa Parlament ja nõukogu peavad kõik oma pädevuse piires aitama Euroopa Liidu õigust ja põhiõiguste hartat palju paremini kohaldada ja rakendada;

Kontrollikoda

42. tunnistab, et kontrollikojal on otsustav roll Euroopa Liidu vahendite parema ja arukama kulutamise tagamisel; tuletab meelde, et lisaks kontrollikoja olulisele kohustusele anda teavet raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, on kontrollikojal parim positsioon selleks, et esitada parlamendile teavet, mis on vajalik parlamendi ülesannete täitmiseks ja Euroopa eelarve üle demokraatliku ja volitustekohase kontrolli teostamiseks, samuti on kontrollikojal kõige paremad võimalused pakkuda teavet liidu rahastatavas tegevuses ja poliitikavaldkondades saavutatud tulemuste ja väljundite kohta, et parandada nende majandamist, tõhusust ja tulemuslikkust; soovib seetõttu Euroopa Kontrollikoda tugevdada; ootab, et kontrollikoda oleks jätkuvalt pühendunud sõltumatusele, ausameelsusele, erapooletusele ja professionaalsusele, luues samal ajal tugevaid töösuhteid oma sidusrühmadega;

43. on seisukohal, et nõukogu pidev koostööst keeldumine ei võimalda parlamendil langetada eelarve täitmisele heakskiidu andmise küsimuses teadlikku otsust, mis aga omakorda kahjustab pöördumatult kodanike muljet ELi institutsioonide usaldusväärsusest ja ELi vahendite kasutamise läbipaistvusest; on veendunud, et selline koostöövalmiduse puudumine kahjustab ka institutsioonide toimimist ja õõnestab aluslepingutes ette nähtud poliitilist kontrolli eelarve haldamise üle;

44. rõhutab, et kontrollikoja koosseis ja ametisse nimetamise menetlus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 285 ja 286; on seisukohal, et parlament ja nõukogu peaksid osalema kontrollikoja liikmete ametisse nimetamisel võrdsetel alustel, mis tagaks demokraatliku legitiimsuse, läbipaistvuse ja liikmete täieliku sõltumatuse; nõuab, et nõukogu järgiks parlamendi poolt pärast kontrollikoja liikmekandidaatide kuulamisi tehtud otsuseid;

Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

45. kutsub Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni üles parandama koostöö korraldust Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega, seda ka seadusandluseelses etapis mõju hindamise ajal, tagamaks, et nende seisukohti ja hinnanguid saaks kogu õigusloome protsessis arvesse võtta;

Ametid

46. rõhutab, et kui liidu ametitele antakse rakendusvolitused, peab liidu seadusandja teostama liidu ametite otsuste ja tegevuse üle piisavat kontrolli; tuletab meelde, et tõhus kontroll tähendab muu hulgas liidu ameti juhtivtöötajate ametissenimetamist ja ametist vabastamist, osalemist liidu ameti järelevalvenõukogus, vetoõigust liidu ameti teatud otsuste suhtes, teavituskohustusi ja läbipaistvuse eeskirju, samuti eelarvega seotud õigusi liidu ameti eelarve osas;

47. kaalub võimalust võtta rakendusvolitustega liidu ametite jaoks vastu raammäärus, milles oleks sätestatud liidu seadusandja teostatava poliitilise kontrolli mehhanism, samuti Euroopa Parlamendi õigus määrata ametisse ja vabastada ametist liidu ameti juhtivtöötajaid, osalemine liidu ametite järelevalvenõukogus, vetoõigus liidu ameti teatud otsuste suhtes, teavituskohustused ja läbipaistvuse eeskirjad, samuti eelarvega seotud õigused liidu ameti eelarve osas;

Subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine

48. rõhutab, kui tähtis on Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidaarsuse põhimõte, mis on kõigi liidu institutsioonide ja organite jaoks siduv, ning kui tähtsad on subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitlevas protokollis (nr 2) sisalduvad vahendid; tuletab sellega seoses meelde riikide parlamentidele ja Regioonide Komiteele määratud vastavaid rolle; soovib, et protokollis sätestatud tähtaega seadusandlike aktide eelnõude edastamiseks tõlgendataks paindlikult ning palub komisjonil anda põhjendatud arvamustele kvaliteetsemad vastused;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

49. tuletab riikide parlamentidele meelde, et neil on tähtis roll subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamise järelevalves; juhib tähelepanu sellele, et riikide parlamentide ametlik kohustus tagada subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte annab selles osas palju võimalusi, kuid praktilist koostööd riikide parlamentide vahel tuleb tugevdada, muu hulgas ka selleks, et nad saaksid omavahel tihedat koostööd tehes kokku vajaliku kvoorumi vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll (nr 2) artikli 7 lõikele 3;

50. rõhutab, et ELi toimimise lepingu artikkel 9 aitab tagada ELi õigus- ja poliitikameetmete sotsiaalsete tagajärgede arvessevõtmist;

Majandus- ja rahaliidu laiendamine ja tugevdamine

51. tuletab meelde, et majandus- ja rahaliidu edasine areng peab põhinema olemasolevatel õigusaktidel ning lähtuma neist ja nende rakendamisest, lisaks peab see olema seotud sotsiaalse mõõtmega tugevdamisega;

52. nõuab majandus- ja rahaliidu edasisi reforme, et muuta majandus- ja rahaliit tõhusamaks ja demokraatlikumaks, kellel on suurem suutlikkus integreeruda liidu institutsioonilisse raamistikku, kus komisjon tegutseb täidesaatva võimuna ning parlament ja nõukogu kaasseadusandjatena;

Majanduspoliitikat käsitlev uus õigusakt

53. tuletab meelde oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni mitmetasandilise valitsemise esmasest õigusest ja riigiõigusest tulenevate probleemide kohta Euroopa Liidus⁽¹⁾, milles esitati idee võtta seadusandliku tavamenetluse teel vastu lähenemisreeglit, et luua majanduspoliitika koordineerimiseks tõhusam raamistik (teatud arvu lähenemiskriteeriumitega, mis tuleks kindlaks määrata), mis oleks avatud kõikidele liikmesriikidele ja mida toetaks stiimulitel põhinev mehhanism;

54. on veendunud, et tuleb kehtestada piiratud arv olulisi valdkondi struktuurireformide jaoks, mis suurendavad Euroopa sotsiaalse turumajanduse tugevdamise nimel viie aasta jooksul konkurentsivõimet, kasvupotentsiaali, tegelikku majanduslikku lähenemist ja sotsiaalset ühtekuuluvust, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3;

55. rõhutab, kui tähtis on ELi institutsioonide ja liikmesriikide pädevusvaldkondade selge jaotus, mis suurendaks liikmesriikide isevastutust ja riikide parlamentide rolli programmide rakendamisel;

56. nõuab, et olemasolevaid vahendeid koostöös Euroopa Liidu lepingu artikliga 136 kasutataks paremini, et soodustada uute meetmete vastuvõtmist ja rakendamist euroalal;

Lihtsustatud, sihipärasem ja demokraatlikum Euroopa poolaasta protsess

57. juhib tähelepanu väiksema arvu ja sihipärasemate riigipõhiste soovitude vajalikkusele, mis tugineksid lähenemisjuhendis kehtestatud poliitikaraamistikule ja iga-aastasele majanduskasvu analüüsile ning iga liikmesriigi esitatud konkreetsetele ettepanekutele ja oleksid kooskõlas oma vastavate põhiliste reformieesmärkidega, mis oleksid määratletud suure hulga struktuurireformide seast, millega soodustatakse konkurentsivõimet, tegelikku majanduslikku lähenemist ja sotsiaalset sidusust;

58. rõhutab rahvastikusuundumuste tähtsust Euroopa poolaasta jaoks ja palub seda näitajat senisest rohkem arvesse võtta;

59. tuletab meelde, et majandusdialoogi mehhanismid on juba loodud, eelkõige esimese ja teise majanduse juhtimise paketi raames toimuva majandusdialoogi näol; peab seda tõhusaks töövahendiks, mis annab parlamendile Euroopa poolaasta raames olulisema rolli, tihendades dialoogi parlamendi, nõukogu, komisjoni ja eurorühma vahel, ning teeb ettepaneku muuta parlamendi kontrollirooli Euroopa poolaasta raames ametlikuks, kehtestades selle institutsioonidevahelise kokkuleppega, mida parlament on korduvalt nõudnud; tervitab ja ergutab riikide parlamentide kaasamist riigi tasandil ja koostööd Euroopa Parlamendiga Euroopa poolaasta raames, samuti majanduse juhtimist üldisemalt, nt Euroopa parlamentaarse nädala ja artikli 13 kohase konverentsi raames; on ühtlasi seisukohal, et sotsiaalpartnerite osavõttu Euroopa

⁽¹⁾ ELT C 468, 15.12.2016, lk 176.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

poolaasta protsessist võiks suurendada;

60. nõuab fiskaalkokkuleppe asjaomaste sätete lõimimist ELi õigusraamistikku, lähtudes kokkuleppe rakendamise terviklikust hinnangust ja niivõrd, kui see ei ole juba kehtivate teisest õigusaktidega hõlmatud;

ELi eelarve roll majandus- ja rahaliidus

61. juhib tähelepanu võimalusele minna peatsel mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmisel ühehäälselt otsustamiselt üle kvalifitseeritud häälteenamusele, kasutades Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõike 2 sätteid; rõhutab, kui tähtis on omavahel siduda Euroopa Parlamendi koosseisu ametiaja, komisjoni mandaadi ja mitmeaastase finantsraamistiku kestus, mida võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõike 1 sätete kohaselt vähendada viie aastani; nõuab, et järgmised mitmeaastased finantsraamistikud viidaks vastavusse Euroopa Parlamendi järgmise ametiajaga; kutsub komisjoni üles seda demokraatlikku nõuet järgima;

62. tunneb heameelt omavahendite kõrgetasemelise töörühma aruande üle; soovib aluslepingute sõnastuse ja mõtte juurde tagasi pöörduda ja minna kogurahvatulul põhinevatele maksetele tuginevalt süsteemilt üle ELi ja euroala eelarvesse tegelikke omavahendeid toovale süsteemile ja lõppsihina euroala eelarvele, mille saavutamiseks on esitatud hulk ideid;

63. juhib tähelepanu sellele, et vastavalt nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artiklile 24, milles on sätestatud mitmeaastane finantsraamistik 2014.–2020. aastaks, tuleb kõik liidu ja Euratomi kulud ja tulud kanda finantsmääruse artikli 7 kohaselt liidu üldeelarvesse;

ELi investeerimissuutlikkuse suurendamine

64. nõuab olemasolevate struktuurifondide paremat kasutamist konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse edendamiseks ning ELi investeerimissuutlikkuse suurendamist innovatiivse lähenemise, näiteks Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi abil, mis hõlmab konkreetseid vahendeid taristuprojektide rahastamiseks ja tagamiseks liidu huvides;

65. rõhutab, et kehtiv kuue ja kahe seadusandliku akti raamistik ning Euroopa poolaasta tuleb täielikult rakendada ning eelkõige tuleb vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust ja tagada pikaajaline kontroll puudujäägi ning endiselt väga kõrge võlataseme üle, rakendades arukat eelarve konsolideerimist, suurendades kulutuste tõhusust, seades esikohale tootlikud investeeringud, pakkudes stiimuleid õiglaseks ja kestlikuks struktuurireformiks ja võttes arvesse majandustsükli tingimusi;

Fiskaalvõimekuse loomine euroalal osaliselt ELi eelarvet kasutades

66. tuletab meelde, et euro on liidu vääring ja ELi eelarve eesmärk on täita liidu eesmärgid, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 3, ning rahastada ühist poliitikat, solidaarsuspõhimõtte alusel toetada nõrgemaid piirkondi, lõpule viia siseturu loomine, edendada ELis koostoimet, lahendada praegused ja tulevased probleemid, mis eeldab üleeuroopalist tegevust ja mis ühtlasi aitab vähem arenenud liikmesriikidel puudused tasa teha ning euroalaga ühineda;

67. võtab teadmiseks eri ettepanekud eelarvesuutlikkuse loomiseks euroalal; juhib tähelepanu sellele, et nendes ettepanekutes omistatakse eelarvesuutlikkusele eri toime ja need võivad hõlmata eri kavasid; tuletab meelde parlamendi veendumust, et sellist suutlikkust tuleks luua ELi raamistikus;

68. märgib, et kuigi see, kas uue suutlikkuse loomine on võimalik praeguses aluslepingute raamistikus, sõltub selle ülesehitusest, otstarbest ja suuruselt, on aluslepingute raames võimalik omavahendite ülemmäära suurendada, luua uusi omavahendite liike (isegi kui need pärinevad ainult teatud arvult liikmesriikidelt) ja suunata teatav tulu konkreetsete kuluartiklite rahastamiseks; märgib lisaks, et ELi eelarvest juba pakutakse tagatise konkreetsetele laenuhingutele ning et leidub mitu paindlikkusinstrumenti, mille jaoks on võimalik rahalisi vahendeid kasutusele võtta mitmeaastase finantsraamistiku kulude ülemmäärasi ületavalt;

69. kordab, et pooldab Euroopa stabiilsusmehhanismi lõimimist liidu õigusraamistikku, tingimusel, et kehtib nõuetekohane demokraatlik aruandekohustus;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

70. on veendunud, et Euroopa fiskaalvõimekuse loomine ja Euroopa Valuutafond on sammud protsessis, mille eesmärk on luua Euroopa rahandusministeerium, mis peaks andma aru Euroopa Parlamendile;

71. nõuab piisava tähelepanu pööramist komisjoni loodud eksperdirühma peamistele järelustele eesmärgiga asutada võljalunastamisfond;

Ühtne turg ja finantsintegratsioon

72. on veendunud, et ühtne turg on ELi nurgakivi ning liidu jõukuse, majanduskasvu ja tööhõive jaoks väga oluline; juhib tähelepanu sellele, et ühtne turg, mis annab tajutavat kasu nii ettevõtetele kui ka tarbijatele, kätkeb kasvupotentsiaali, mida ei ole veel täielikult ära kasutatud, eelkõige seoses digitaalse ühtse turu, finantsteenuste, energia, pangandusliidu ja kapitaliturgude liiduga; nõuab seepärast paremat kontrolli selle valdkonna õigustiku nõuetekohase kohaldamise üle ja selle paremat jõustamist;

73. nõuab sellise pangandusliidu kiiret, kuid järkjärgulist väljakujundamist, mis põhineb ühtsel järelevalvemehhanismil, ühtsel kriisilahenduskorral ja Euroopa hoiuste tagamise skeemil ning mida toetab piisav ja eelarveliselt neutraalne kaitsemeede; kiidab heaks kokkuleppe üleminekurahastamise mehhanismi kohta, mida kasutatakse seni, kuni ühtne kriisilahenduskord tööle hakkab, ja nõuab Euroopa maksejõuetusmenetluse kehtestamist;

74. tuletab meelde, et Euroopa järelevalveasutused peaksid püüdma siseturu toimimist parandada, tagades eelkõige kvaliteetse, tulemusliku ja järjekindla reguleerimise ja järelevalve, võttes arvesse kõigi liikmesriikide mitmesuguseid huviseid ja finantsturu eri osaliste erinevat iseloomu; peab vajalikuks, et kõiki liikmesriike mõjutavaid teemasid tõstatataks, arutataks ja nende kohta tehtaks otsuseid kõigi liikmesriikide koostöös, ning leiab, et võrdsete võimaluste tugevdamiseks ühtsel turul on vaja ühtset reeglistikku, mis kehtiks kõigile finantsturu osalistele ELis, et vältida võrdsete võimaluste puudumisest tulenevat ühtse finantsteenuste turu killustumist ja ebaausat konkurentsi;

75. nõuab tõelise kapitaliturgude liidu asutamist;

76. toetab konkurentsivõimeasutuste süsteemi loomist, mis ühendaks kõigi liikmesriikide asutused, kelle ülesanne on jälgida iga liikmesriigi edasilikumist konkurentsivõime valdkonnas, ning teeb ettepaneku, et sellise süsteemi üldise arenemise jälgimine toimuks komisjoni kontrolli all;

77. peab vajalikuks parandada automaatset teabevahetust riiklike maksuasutuste vahel, et vältida maksupettust, maksuplaneerimist, maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist ning edendada koordineeritud tegevust maksuparadiiside vastu võitlemisel; nõuab, et võetaks vastu äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi käsitlev direktiiv, mis sisaldab miinimummäära ja ühiseid eesmärgi järkjärguliseks lähenemiseks; peab vajalikuks alustada praeguste käibemaksu teemaliste õigusaktide täielikku läbivaatamist, käsitledes ühtlasi päritoluriigi põhimõtte kasutuselevõttu;

Majandus- ja rahaliidu demokraatlikum institutsiooniline ülesehitus

78. tuletab meelde nõuetekohase demokraatliku legitiimsuse ja vastutuse tagamise vajalikkust otsustustasandil, kusjuures riikide parlamendid kontrollivad valitsuste tegevust ja tugevdatakse Euroopa Parlamendi järelevalverolli ELi tasandil, kaasa arvatud nõukoguga jagatud keskne roll lähenemisjuhendi vastuvõtmisel seadusandliku tavamenetluse teel;

79. pooldab ELi lepingu artikli 48 lõikes 7 sätestatud nn sillaklausli üldist kasutuselevõttu; tuletab meelde, et komisjoni tegevuskavas tiheda ja toimiva majandus- ja rahaliidu loomiseks⁽¹⁾ soovitatakse luua ELi toimimise lepingu artikli 136 või artikli 352 alusel lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahend, vajadusel tõhustatud koostöö teel; juhib tähelepanu sellele, et tõhustatud koostöö korral tugevdaks lähtumine ELi toimimise lepingu artikli 333 lõikest 2, kus nähakse ette seadusandliku tavamenetluse kasutamine, ELi juhtimise demokraatlikku õiguspärasust ja tulemuslikkust ning parlamendi rolli selles;

⁽¹⁾ COM(2012)0777, 28. november 2012.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

80. kinnitab, et parlamentide koostöö ei tohiks seetõttu viia uue ühise parlamentaarse organi või uue institutsiooni moodustamiseni, sest euro on ELi rahaühik ja Euroopa Parlament on ELi parlament; tuletab meelde, et majandus- ja rahaliidu rajas liit, mille kodanikke esindab liidu tasandil otseselt Euroopa Parlament, kes peab leidma ja rakendama tegutsemisviisid, millega tagada parlamentaarne demokraatlik aruandekohustus euroala puudutavate otsuste eest;

81. rõhutab, et komisjonile tuleb anda volitused tulevaste ja praeguste majandus- ja rahaliidu valdkonnas vastu võetud vahendite rakendamiseks ja jõustamiseks;

82. peab vajalikuks kõrvaldada majandus- ja rahaliidu praeguse institutsioonilise raamistiku puudused, eelkõige demokraatia defitsiidi, võttes ühtlasi arvesse, et Euroopa Kohus võib aluslepingu teatud osade üle järelevalvet teostada, teiste üle mitte; peab vajalikuks tugevdada parlamentaarset kontrolli ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 3 ja 4 üksikasjaliku rakendamise üle seoses majanduspoliitika tihedama kooskõlastamisega;

83. on arvamusel, et kõikidele liikmesriikidele tuleb jätta diferentseeritud integratsiooni võimalus;

84. tuletab meelde, et ELi tasandil tuleks esmatähtsale kohale seada seadusandlik tavamenetlus ja eelarvemenetlus, kasutades vajaduse korral erandeid ja luues sihtotstarbelisi eelarveridu; tuletab meelde, et muid sätteid, näiteks euroala või tõhustatud koostöö kohta, tuleks kasutada ainult juhul, kui eelnimetatud menetlused ei ole õiguslikult või poliitiliselt võimalikud;

Siseturu väljakujundamine majanduskasvu esmase käivitajana

85. on veendunud, et majandus- ja rahaliidu süvendamine peaks toimuma üheaegselt siseturu väljakujundamisega, kõrvaldades selleks kõik säilinud sisemised tõkked, eriti mis puudutab energialiitu, ühist digitaalset turgu ja teenusteturgu;

86. nõuab energialiidu loomiseks kehtivate energia siseturgu käsitlevate õigusaktide täielikku jõustamist kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 194;

87. toetab Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (ACER) kohustuste ja pädevuse tugevdamist lõppeesmärgiga rajada Euratomi asutamislepingu artikli 54 alusel Euroopa energiaagentuur, samuti energiaturgude lõimimist, Euroopa strateegilise reservi asutamist riiklike reservide ühendamise teel ning ühiskeskuse moodustamist tarnijatega läbirääkimiste pidamiseks, et viia lõpule energialiidu institutsioonilise struktuuri väljakujundamine;

88. ergutab kasutama taristu ja energiaprojektide rahastamiseks projektivõlakirju, tehes tihedat koostööd Euroopa Investeerimisvangaga (EIP);

89. palub komisjonil kasutada ELi toimimise lepingu artiklit 116, mis annab parlamendile ja nõukogule vajaliku õigusliku aluse, et seadusandliku tavamenetluse kohaselt tegutsedes kõrvaldada kahjuliku maksupoliitika tõttu siseturu konkurentsi moonutavad tavad;

Sotsiaalne mõõde

90. rõhutab, et majandus- ja rahaliidu stabiilse sotsiaalse aluse kindlustamiseks tuleb tagada oma liikumisõigust kasutavate töötajate õigused, sealhulgas sotsiaalsed õigused, täielikult rakendades ELi toimimise lepingu kolmanda osa IV, IX ja X jaotises antud õiguslikke vahendeid kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga; osutab siinjuures eriti õigustele, mis tulenevad direktiivist 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, ja määrusest (EL) nr 492/2011 töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires;

91. rõhutab, kui tähtis on luua sotsiaalne Euroopa, et töötajad ka edaspidi Euroopa integratsiooniprojekti toetaksid;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

92. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on edendada iga liikmesriigi poolt kindlaks määratava miinimumpalga ideed, ja märgib, et minimaalse töötushüvitise võimaluste uurimine eeldaks ELi tööturu ühiseid eeskirju ja tingimusi, ning soovitab võtta praeguse aluslepingu alusel vastu seadusandlik ettepanek, et vähendada töötajate jaoks endiselt püsivaid tõkkeid;
93. juhib tähelepanu liidu loodud võimalustele ja vajadusele noori töötajaid aktiivselt tööturule kaasata ja ergutada noorte töötajate vahetust kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 47;
94. kutsub komisjoni üles rakendama liikmesriikide makromajandusliku toimetuleku hindamisel tööhõivekriteeriume ning soovitama ja toetama struktuurireforme, et muu hulgas tagada regionaal- ja sotsiaalfondide parem kasutamine;
95. palub komisjonil enne uute algatuste esitamist (nt seadusandlikud algatused, muud kui seadusandlikud algatused ning rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid) paremini hinnata vajadust ELi meetmete järele ning alternatiivsete poliitikavalikute võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju, järgides komisjoni 13. aprillil 2016 vastu võetud institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet;
96. nõuab uue sotsiaalse kokkuleppe sõlmimist (võimalusel sotsiaalse protokollina kujul), et toetada Euroopa sotsiaalset turumajandust ja vähendada ebavõrdsust, tagades kodanike kõigi põhiõiguste austamise, kaasa arvatud õigus kollektiivlääbirääkimistele ja liikumisvabadus; juhib tähelepanu sellele, et niisugune pakt võib tugevdada liikmesriikide sotsiaalpoliitika koordineerimist;
97. kutsub komisjoni üles elavdama ELi sotsiaalset dialoogi sotsiaalpartnerite siduvate kokkulepete abil kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 151–161;

Välisstegevus

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) tõhususe, sidususe ja vastutuse suurendamine

98. on seisukohal, et Euroopa Liidu terviklikku lähenemist välistele konfliktidele ja kriisidele tuleks tõhustada, viies eri osalejad ja vahendid konflikttsükli kõigis etappides omavahel tihedamalt kokku;
99. rõhutab, et Euroopa Liidu lepingu artiklit 22 võiks kasutada üldise strateegilise raamistiku loomiseks ja strateegilisi huve ning ELi lepingu artiklis 21 sätestatud eesmärke käsitlevate otsuste tegemiseks, mis võivad ulatuda ÜVJPst kaugemale teistesse välisstegevuse valdkondadesse ja mis eeldab kooskõla muude poliitikavaldkondadega, nagu kaubandus, põllumajandus ja arenguabi; tuletab meelde, et kõnealuse strateegia alusel tehtud otsuseid võiks rakendada kvalifitseeritud hääleteenamusega; märgib, et niisuguste otsuste demokraatlikku õiguspärasust tugevdaks see, kui nõukogu ja parlament võtaksid komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekute põhjal vastu ühised strateegilised dokumendid;
100. nõuab parlamendi järelevalve tugevdamist ELi välisstegevuse üle, sealhulgas jätkates korrapäraseid konsultatsioone komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga, Euroopa välissteenistuse ja komisjoniga, samuti nõuab, et viidaks lõpule läbirääkimised 2002. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe asendamise üle, mis käsitleb juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas;
101. peab vajalikuks integreerida ELi eriesindajad Euroopa välissteenistuse struktuuridesse, muu hulgas viies nende elarve ÜVJP ridadelt üle Euroopa välissteenistuse ridadele, sest see suurendaks ELi jõupingutuste sidusust;
102. nõuab, et kasutataks ELi lepingu artikli 31 lõiget 2, mis võimaldab nõukogul teha ÜVJP valdkonnas teatud otsuseid kvalifitseeritud hääleteenamusega, ja sillaklauslit (Euroopa Liidu lepingu artikli 31 lõige 3), mis käsitleb järkjärgulist üleminekut kvalifitseeritud hääleteenamusele otsuste tegemisel ÜVJP sõjalise või kaitsetähtsusega valdkondades; tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu artikli 20 lõikes 2, milles kehtestatakse tõhustatud koostöö sätteid, antakse liikmesriikidele täiendavad võimalused ühise välis- ja julgeolekupoliitika edasiarendamiseks, ja neid tuleks seetõttu kasutada;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

103. peab vajalikuks suurendada välistegevuse finantseeskirjade paindlikkust, et vältida viivitusi ELi vahendite operatiivsel väljamaksmisel ja sel viisil suurendada ELi suutlikkust kriisidele kiiresti ja tõhusalt reageerida; peab sellega seoses vajalikuks kehtestada humanitaarabi korral kasutatav kiirmenetlus, et tagada abi jagamine võimalikult tõhusal ja tulemuslikul viisil;

104. nõuab tungivalt, et nõukogu, Euroopa välisteenistus ja komisjon täidaksid oma kohustust teavitada parlamenti viivitamata ja täielikult kõigis rahvusvaheliste kokkulepete läbirääkimise ja sõlmimise etappides, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 ning üksikasjalikult kirjeldatud komisjoni ja nõukoguga sõlmitud rahvusvahelistes kokkulepetes;

105. märgib, et Euroopa Kohus on kinnitanud, et parlamendil on ELi toimimise lepingu 218 lõike 10 kohaselt õigus rahvusvaheliste kokkulepete läbirääkimise ja sõlmimise kõigis etappides viivitamata ja täielikult teavet saada, ka juhul, kui käsitletakse ühist välis- ja julgeolekupoliitikat, et parlament saaks oma volitusi rakendada täies teadmises ELi kui terviku tegevusest; eeldab seetõttu, et institutsioonidevahelistel läbirääkimistel, mida peetakse koostöö ja teabevahetuse praktilise korra parandamiseks rahvusvaheliste lepingute läbirääkimistel ja sõlmimisel, võetakse nõuetekohaselt arvesse Euroopa Kohtu praktikat;

Ühise kaitsepoliitika kujundamine

106. nõuab järk-järgult ühise kaitsepoliitika (Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõige 2) ning lõpuks ühise kaitse väljakujundamist, mida on võimalik kehtestada Euroopa Ülemkogu ühehäälese otsusega, tugevdades ühtlasi tsiviil- ja kodanikuühiskonda konfliktide ennetamise ja lahendamise viiside abil, mis lähtuvad vägivallast hoidumisest, eelkõige suurendades rahalisi-, haldus- ja inimressursse, et tegelda vahendamise, dialoogi, lepitamise ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel põhineva vahetu kriisidele reageerimisega;

107. soovib esimese sammuna nimetatud suunas, et rakendataks ELi lepingu artikli 46 sätteid alalise struktureeritud koostöö kehtestamise kohta nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletuse teel, sest see vahend lubaks püüdlikumatel liikmesriikidel teha ELi raames kaitsevaldkonnas tihedamat koostööd ning võimaldaks neil kasutada ELi institutsioone, vahendeid ja eelarvet;

108. soovib moodustada alalise kaitseministrite nõukogu, mille eesistuja oleks komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, et kooskõlastada liikmesriikide kaitsepoliitikat, eelkõige küberjulgeoleku ja terrorismivastase võitluse vallas, ning ühiselt kujundada ELi kaitsestrateegiat ja prioriteete;

109. nõuab ELi julgeolekut ja koostööd käsitleva valge raamatu koostamist komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitatud ELi välis- ja julgeolekupoliitika üldstrateegia ning Bratislava tegevuskava alusel, sest selline dokument määratleks täpsemalt ELi strateegilised eesmärgid julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas ning teeks kindlaks olemasoleva ja vajaliku võimekuse; kutsub komisjoni üles lähtuma Euroopa kaitse tegevuskava ettevalmistamisel tulevases ELi valgest raamatust julgeoleku ja kaitse kohta, kus tuleks käsitleda ka küsimust, kuidas ja millistel tingimustel on sõjalise jõu kasutamine asjakohane ja õiguspärane;

110. rõhutab vajadust määratleda Euroopa ühine võimete- ja relvastuspoliitika (ELi lepingu artikli 42 lõige 3), mis hõlmaks sõjaliste võimete ühist planeerimist, arendamist ja hankimist ning ka ettepanekuid küber-, hübriid- ja asümmeetrilistele ohtudele reageerimiseks; ergutab komisjoni välja töötama ulatuslikku Euroopa kaitsetegevuskava, millest 2016. aasta tööprogrammis teada anti;

111. rõhutab Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) suuri võimalusi ühtse kaitseturu kujundamisel, mis oleks konkurentsi-võimeline, tõhus, lähtuks intensiivsest teadus-, arendus- ja uuendustööst ning keskenduks erialaste töökohtade loomisele, ja pooldab sel eesmärgil avaliku ja erasektori partnerluse võimaluste kaalumist; peab vajalikuks EDAt tugevdada, pakkudes talle vajalikke vahendeid ja poliitilist toetust ning seeläbi võimaldades tal täita võimete arendamisel, teadusuuringutes ja hangetes juhtivat ja koordineerivat rolli; kordab oma seisukohta, et see oleks kõige paremini saavutatav, kui agentuuri personali- ja tegevuskulusid rahastataks liidu eelarvest;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

112. tuletab meelde ELi lepingu artiklit 44, millega kehtestatakse täiendavad paindlikkussätted ja luuakse võimalus usaldada kriisiohjamisülesannete täitmine liikmesriikide rühmale, kes täidaks ülesandeid ELi nimel ning poliitika- ja julgeolekukomitee ja Euroopa välis teenistuse poliitilise kontrolli ja strateegilise juhtimise all;

113. teeb ettepaneku kasutada ELi lepingu artikli 41 lõiget 3 liikmesriikide sissemaksetest moodustatava käivitusfondi rajamiseks, et rahastada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga (ÜJKP) seotud ettevalmistavat tegevust, mida ei arvata liidu eelarvesse;

114. rõhutab, kui tähtis on laiendada ühist rahastamist ÜJKP sõjalisele valdkonnale, muu hulgas Athena mehhanismi kaudu, sest see vähendaks rahalisi takistusi, mis ei lase liikmesriikidel toetada ÜJKP sõjalisi missioone ja operatsioone, ning suurendaks seega ELi suutlikkust kriisidele reageerida;

115. nõuab alalise tsiviil- ja sõjalise peakorteri loomist, millele oleks sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistus ning tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistus; nõuab Euroopa eri sõjaliste struktuuride (sealhulgas eri lahingugruppid, Euroforces, Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi kaitsekoostöö ja Beneluxi õhukaitsekoostöö) institutsionaliseerimist ELi raamistikku ning ELi lahingugruppide kasutatavuse suurendamist (laiendades muu hulgas ühist rahastamist ja kaaludes nende vaikumisi kasutuselevõttu esialgse sisenemisjõuna tulevastes kriisiohjeolukordades);

116. märgib, et see alaline peakorter võiks püsivalt tegeleda erandolukordade plaanimisega ning täita tähtsat kooskõlastavat rolli Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 edasisel kohaldamisel; on seisukohal, et nimetatud artiklis sätestatud vastastikuse kaitse klausel, mille kasutamist Prantsusmaa nõudis välisasjade nõukogu 17. novembri 2015. aasta kohtumisel, võib olla ELi edasise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika katalüsaatoriks, ajendades kõiki liikmesriike kindlamaid kohustusi võtma;

117. peab vajalikuks edendada ELi-NATO koostööd kõigil tasanditel, nt võimete arendamisel ja erandolukorra plaanimisel hübriidohtude puhuks, ning hoogustada jõupingutusi allesjäänud poliitiliste takistuste kõrvaldamiseks; nõuab tungivalt ELi ja NATO tervikliku poliitilise ja sõjalise partnerluse loomist;

118. nõuab otsustavat tegevust, et tagada poliitikavaldkondade arengusidusus kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 208, ja nõuab poliitikavaldkondade arengusidususe mõju paremat hindamist ning vahendusmehhanismi loomist, et parandada ELi eri poliitikasuundade ebakõlad, pannes komisjoni presidendile poliitilise vastutuse üldiste suuniste koostamise ja probleemide lahendamise eest kooskõlas ELi kohustustega poliitikavaldkondade arengusidususe vallas;

Justiits- ja siseküsimused

119. rõhutab, et kuigi tuleb austada põhiõigusi ja -vabadusi ning kindlalt tagada terrorismivastase võitluse poliitika demokraatlik ja kohtulik järelevalve, on hiljutisi rünnakuid ja terroriohu suurenemist arvesse võttes hädasti vaja süstemaatilist, kohustuslikku ja struktureeritud teabe- ja andmevahetust riiklike õiguskaitseasutuste ja luureteenistuste vahel ning Europoli, Frontexi ja Eurojustiga ja see tuleb käivitada niipea kui võimalik;

120. juhib tähelepanu sellele, et nagu varasemategi rünnakute puhul, olid ka Pariisi rünnakute sooritajad julgeolekuasutustele juba varem teada ning uurimiste ja jälgimise objektiks olnud; väljendab muret selle pärast, et liikmesriigid ei vahetanud omavahel neid isikuid puudutavaid andmeid, vaatamata ELi toimimise lepingu artikli 88 nõuetele; kutsub nõukogu üles ELi toimimise lepingu artikli 352 alusel kehtestama liikmesriikide kohustuslikku andmevahetust; on seisukohal, et kui üksmeelt ei suudeta saavutada, tuleks kasutada tõhustatud koostöö võimalusi;

121. palub, et komisjon ja nõukogu teostaksid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 70 sätestatud menetlust kasutades ELi terrorismivastaste ja julgeolekumeetmete põhjaliku hindamise, eelkõige seoses sellega, kuidas neid meetmeid liikmesriikide õiguses ja tegevuses rakendatakse ning kuivõrd liikmesriigid selle valdkonna ELi ametitega, eriti Europoli ja Eurojustiga koostööd teevad, ning hindaksid vastavalt järelejäänud puudujääke ja meetmete kooskõla ELi kohustustega põhiõiguste vallas;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

122. tuletab sellega seoses meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 sätestatakse solidaarsusklausel, mida saab ja tuleb kasutada, kui liikmesriiki tabab terrorirünnak või kui ta langeb loodusõnnetuse või inimtegevusest tingitud õnnetuse ohvriks;

123. kahetseb, et ajutise kaitse direktiivi ei ole pagulaskriisiga seoses kasutusele võetud, kuigi see on koostatud just kolmanda riigi kodanike massilise sissevooluga toimetulemiseks;

124. rõhutab, et EL vajab õiglast ja tulemuslikku ühist varjupaiga- ja rändepoliitikat, mis lähtuks solidaarsuse, mittediskrimineerimise, tagasisaatmise lubamatuse ja kõigi liikmesriikide siira koostöö põhimõtetest ning mille raames tuleks tagada ka varjupaigataotlejate õiglane ümberjaotamine ELis; on seisukohal, et sellisesse poliitikasse tuleks kaasata kõik liikmesriigid; tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustusi selles valdkonnas ja rõhutab, et uus varjupaiga- ja ränderaamistik peaks põhinema rändaja põhiõigustel;

125. juhib tähelepanu sellele, et on vaja edasisi samme, et tagada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kujunemine tõeliselt ühtseks süsteemiks; kutsub liikmesriike üles oma õigusakte ja tavadid ühtlustama, võttes arvesse rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriume ja rahvusvahelise kaitse menetluste ning vastuvõtutingimustega seotud tagatise, järgides Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu praktikat ning teistes liikmesriikides kujunenud parimaid tavasid;

126. kiidab heaks määruse (EL) 2016/1624 vastuvõtmise, millega laiendatakse Frontexi ülesandeid ja volitusi ning nimetatakse see ümber Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiks; on seisukohal, et ametit võib vajaduse korral toetada sõjaliste vahenditega, nagu Euroopa merejõud (Euromarfor) ja ajakohastatud Euroopa armeekorpus (Eurocorps), millele lisanduvad alalise struktureeritud koostöö kaudu koondatavad vahendid; rõhutab, et määruse kohaselt peaksid liikmesriigid endi ja teiste liikmesriikide huvides Euroopa andmebaasisse andmeid kandma; soovib kaaluda ka koostalitlusvõimet piiriametite andmebaasidega, nt Eurodac, ja Europoli andmebaasidega;

127. nõuab Dublini määruse kiiret läbivaatamist, luues alalise, kogu ELi hõlmava ja õiguslikult siduva süsteemi varjupaigataotlejate jaotamiseks liikmesriikide vahel, lähtudes õiglase ja kohustusliku jaotamise põhimõttest;

128. juhib tähelepanu asjaolule, et arvestades liidu välispiiridele jõudnud ja jätkuvalt jõudvate rändajate enneolematut voogu ning rahvusvahelist kaitset taotlevate inimeste arvu pidevat kasvu, on liidul vaja siduvat ja kohustuslikku seadusandlikku lähenemisviisi ümberasustamisele, nagu on ette nähtud komisjoni rände tegevuskavas;

129. nõuab kokkulepete allkirjastamist turvaliste kolmandate riikidega, et rändevooge kontrollida ja vähendada, enne kui rändajad ELi piiridele jõuavad; nõuab samal ajal rangeid menetlusi põhjendamatu taotlejate tagasisaatmiseks;

130. palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada kulutusi varjupaigavaldkonna spetsialistide koolitamisele ja suurendada varjupaiga taotlemise menetluste tõhusust;

131. on seisukohal, et välismõõtmelises raames tuleks keskenduda kolmandate riikidega tehtavale koostööle, et käsitleda Euroopasse saabuvaid ebaseaduslikke rändevooge algselt põhjustanud probleeme ja neid lahendada; on seisukohal, et endiselt tuleks põhitähelepanu pöörata partnerlusele ja koostööle peamiste päritolu-, transiidi- ja sihtriikidega; soovib kolmandate riikidega tehtava koostöö raames hinnata nende riikide varjupaigasüsteemi, pagulaste toetamist ning võimet ja valmisolekut võidelda neisse suunduva või neid läbiva inimkaubanduse ja inimeste kuritegeliku üle piiri toimetamise vastu; mõõnab, et liidu tagasisaatmissüsteemi tõhusust tuleb suurendada, kuid on veendunud, et rändajate tagasisaatmine peaks toimuma üksnes turvalistes tingimustes ja täielikus kooskõlas asjaomaste rändajate põhi- ja menetlusõigustega;

132. kiidab heaks asjaolu, et uues määruses (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet, on ette nähtud, et kui välispiiri kontrollimise tõhusus väheneb sedavõrd, et see võib ohtu seada Schengeni ala toimimisele, kas seetõttu, et liikmesriik ei võta vajalikke meetmeid või ei ole Frontexilt piisavat toetust taotlenud või ei kasuta seda toetust, võib komisjon teha nõukogule ettepaneku võtta vastu otsus, milles määratletakse ameti rakendatavad meetmed ja nõutakse, et asjaomane liikmesriik teeks nende meetmete rakendamisel ametiga koostööd; märgib ühtlasi, et määrus sisaldab ka

Neljapäev, 16. veebruar 2017

sätteid töörühmade liikmete tsiviil- ja kriminaalvastutuse kohta ning kaebuste esitamise mehhanismi, et jälgida põhiõigustest kinnipidamist ja tagada see kogu ameti tegevuses;

133. on veendunud, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) inim- ja finantsvõimekust tuleks ajakohastada, kui ametile tehtaks ülesandeks kooskõlastada kõiki ELile esitatud varjupaigataotlusi ja toetada erilise rändesurve all olevaid liikmesriike varjupaigataotluste käsitlemisel, kaasa arvatud mandaat ühisoperatsioonideks, katseprojektideks ja kiirreageerimiseks, sarnaselt määrusega (EL) nr 1168/2011 Frontexi mandaadile lisatud volitustele;

134. rõhutab, kui tähtis on tõhustada koostööd EASO, Frontexi ja Euroopa Ombudsmani büroo vahel, mis võimaldab juhul, kui eriline rändesurve võib ohustada varjupaigataotlejate põhiõiguste austamist, sujuvamalt vastu võtta varajasi häirearuandeid; peab võimalikuks, et komisjon kasutaks neid varajasi häirearuandeid Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõikes 3 ette nähtud eriolukorra meetmete käivitamiseks;

135. peab kohustuslikuks tugevdada parlamendi rolli kaasseadusandjana samadel alustel nõukoguga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõike 3 kasutamise kaudu, mis võimaldab perekonnaõiguse piiriülese toimega aspektide valdkonnas otsuste tegemisel üle minna seadusandlikule tavamenetlusele, kui nõukogu pärast parlamendiga konsulteerimist ühehäälselt niimoodi otsustab; nõuab kõikide teiste justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitikasuundade puhul üleminekut seadusandlikule tavamenetlusele, kasutades Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõikes 7 sätestatud sillaklauslit;

136. palub komisjonil teha ELi toimimise lepingu artikli 83 põhjal ettepanek mõisteid ja karistusi käsitlevate miinimumeeskirjade vastuvõtmiseks seoses terrorismi, inimkaubanduse, naiste ja laste seksuaalse ärakasutamise, ebaseadusliku uimastikaubanduse ja relvaäri, rahapesu, korruptsiooni, maksevahendite võltsimise, arvutikuritegude ja organiseeritud kuritegevusega;

137. nõuab, et ellu rakendataks Lissaboni lepingu põhimõtted – solidaarsus ja vastutuse jagamine liikmesriikide vahel ning vastastikune tunnustamine justiits- ja sisepoliitika rakendamisel (ELi toimimise lepingu artikkel 70) – ning ELi põhiõiguste harta sätteid;

138. on seisukohal, et EL peab tagama inimõiguste ja põhivabaduste kaitse, täitma ka edaspidi Kopenhaageni kriteeriume ja tagama, et kõik liikmesriigid austaksid ELi lepingu artiklis 2 sätestatud ühiseid väärtusi;

139. rõhutab, kui tähtis on lõpule viia menetluslike tagatiste paketi koostamine, eelkõige koostades õigusaktid haldusaresti ja alaealiste kinnipidamise kohta, kuna nendes valdkondades ei ole paljude liikmesriikide eeskirjad inimõiguste ja muude rahvusvaheliste normidega kooskõlas;

140. rõhutab, et tuleb jätkata Euroopa kriminaalõiguse kujundamist, eelkõige kriminaalõiguse valdkonna kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja jõustamise asjus;

141. toonitab Euroopa õiguskultuuri arendamise tähtsust, kuna see on peamine eeltingimus, et muuta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike jaoks tegelikkuseks ning tagada ELi õiguse parem kohaldamine;

142. on seisukohal, et tuleb ametisse nimetada Euroopa prokurör, et võidelda organiseeritud kuritegevuse, pettuse ja korruptsiooni vastu, kaitsta liidu finantshuve ja vähendada Euroopa õiguskaitse killustatust;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

143. rõhutab, et ELi toimimise lepingu artikli 86 kohaselt on Euroopa Prokuratuuri asutamine, et võidelda ELi finantshuvisid kahjustavate kuritegude vastu, võimalik ainult Euroopa Parlamendi nõusolekul; seetõttu kordab oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsioonis ⁽¹⁾ ja 29. aprilli 2015. aasta resolutsioonis ⁽²⁾ esitatud soovitusi Euroopa Prokuratuuri täpse korralduse kohta ja rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri määrus tuleks viivitamata vastu võtta, et prokuratuuril oleksid volitused kõigi ELi finantshuvide vastaste kuritegude, kaasa arvatud käibemaksupettuse uurimiseks ning kahtlusalustele süüdistuste esitamiseks;

144. tuletab meelde liidu kohustust ühineda inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga, nagu on ette nähtud ELi lepingu artikli 6 lõikes 2, ning nõuab tungivalt vastavate läbirääkimiste kiiret taasalustamist Euroopa Nõukoguga, võttes arvesse Euroopa Kohtu 18. detsembri 2014. aasta arvamust; tuletab komisjonile kui pealäbirääkijale meelde, et konventsiooniga ühinemine parandab kõigi ELi kodanike inimõiguste kaitset;

145. kordab, et käesoleva resolutsiooni eesmärgiks on üksnes hinnata aluslepingute õiguslikke võimalusi ja see peaks olema Euroopa Liidu toimimise parandamise aluseks lühema aja jooksul; tuletab meelde, et tulevane põhjalik reform eeldaks aluslepingute muutmist;

o

o o

146. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, kontrollikojale, Euroopa Keskpankale, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0234.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0173.